

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT**

LƯƠNG THỊ LIÊN

**CÔNG TÁC QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN ĐỒNG BÀNG
XÃ AN LỄ, HUYỆN QUỲNH PHỤ, TỈNH THÁI BÌNH**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
CỬ NHÂN QUẢN LÝ VĂN HÓA**

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN : PGS. TS. NGUYỄN THỊ LAN THANH
HỌ VÀ TÊN SINH VIÊN : LƯƠNG THỊ LIÊN
LỚP : QUẢN LÝ VĂN HÓA 8C
KHÓA : 2007- 2011

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	1
MỞ ĐẦU	6
CHƯƠNG I: CÁC KHÁI NIỆM VÀ MỘT SỐ QUY ĐỊNH TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ LỄ HỘI.....	10
1.1: Khái niệm lễ hội	10
1.2: Các khái niệm quản lý	14
1.3: Quản lý lễ hội	16
1.4: Cơ sở pháp lý cho công tác quản lý lễ hội.....	17
CHƯƠNG II: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ LỄ HỘI ĐỀN ĐỒNG BẰNG	20
2.1: Đền Đồng Bằng và lễ hội đền Đồng Bằng	20
2.1.1: Quần thể di tích đền Đồng Bằng.....	20
2.1.1.1: Ý nghĩa về vị trí	20
2.1.1.2: Lịch sử đền Đồng Bằng.....	20
2.1.1.3: Thần tích đền Đồng Bằng.....	23
2.1.1.4: Cách bài trí cung của đền Đồng Bằng.....	27
2.1.1.5: Giá trị lịch sử - văn hóa đền Đồng Bằng	35
2.1.2: Lễ hội đền Đồng Bằng	38
2.2: Thực trạng công tác quản lý lễ hội	42
2.2.1: Công tác triển khai chỉ đạo	42
2.2.2: Công tác tổ chức thực hiện.....	45
2.2.3: Công tác quản lý lễ hội	46
2.2.4: Nhận xét công tác quản lý lễ hội tại đền Đồng Bằng	48
CHƯƠNG III: NHỮNG GIẢI PHÁP MANG LẠI HIỆU QUẢ CHO CÔNG TÁC QUẢN LÝ LỄ HỘI TẠI ĐỀN ĐỒNG BẰNG	53
3.1: Đào tạo, nâng cao trình độ nghiệp vụ, quản lý cho cán bộ ban quản lý di tích	53

3.2: Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với di tích và lễ hội	56
3.3: Tăng cường công tác quản lý di tích	60
3.4: Xã hội hóa hoạt động lễ hội.....	66
3.5: Tăng cường các hoạt động quảng bá và phát triển du lịch.....	68
PHẦN KẾT LUẬN.....	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	71
PHỤ LỤC.....	73

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế - xã hội của đất nước, đời sống của con người Việt Nam cũng ngày được nâng cao, kéo theo đó là sự gia tăng về nhu cầu tham gia sinh hoạt, hưởng thụ văn hóa tinh thần. Lễ hội là một loại hình sinh hoạt văn hóa tinh thần độc đáo, phong phú, đa dạng đáp ứng được những nhu cầu cần thiết của con người. Sau những ngày tháng lao động vất vả mệt nhọc, thì đến với những dịp lễ hội là lúc con người ta tìm lại chính mình, được tịnh tâm, được hòa đồng, cộng cảm với tất cả trong một không gian, không khí linh thiêng như vậy. Tham dự vào lễ hội, con người sẽ cảm thấy thanh thản hơn, nhẹ nhàng hơn. Đến với lễ hội cũng là dịp để con người được giao hòa, gần gũi với thần linh hơn, kính trọng, cảm tạ và cầu xin những điều may mắn sẽ đến với bản thân, gia đình và bạn bè. Chính bởi lẽ đó mà lễ hội nói chung, lễ hội truyền thống nói riêng ngày nay càng thu hút được sự quan tâm đông đảo của mọi người. Và lễ hội đền Đồng Bằng là một trong những lễ hội truyền thống đã để lại những ấn tượng sâu đậm đến đông đảo mọi người.

Là một người con sinh ra trên mảnh đất Quỳnh Phụ, từ nhỏ đã được chứng kiến rất nhiều lễ hội diễn ra trên địa bàn như hội làng An Thái, hội A Sào, lễ hội đền Trần ở An Vũ...và lễ hội đền Đồng Bằng là lễ hội nổi tiếng, khai hội chính thức từ ngày 20 đến ngày 26 tháng Tám âm lịch hàng năm với quy mô lớn, sinh động và linh thiêng đã thu hút hàng vạn người trong tỉnh và khách thập phương về dự.

Mỗi một lễ hội, bên cạnh những mặt tích cực mà lễ hội đem lại như lễ hội nói lên nguyện vọng chính đáng của nhân dân được Hiến Pháp và Pháp luật thừa nhận. Lễ hội đáp ứng được nhu cầu đi tìm hạnh phúc của con người thông qua niềm tin tôn giáo. Lễ hội còn là phương tiện nhằm củng cố và phát triển mối quan hệ cá nhân - gia đình - cộng đồng - quốc gia trên cơ sở một hệ giá trị dân tộc. Đặc biệt, lễ hội còn làm cho diện mạo của đời

sống văn hóa thêm sinh động, đa dạng và là nguồn lực quan trọng của tinh thần xã hội.

Bên cạnh những mặt tích cực, thì các lễ hội ngày nay còn tồn tại những vấn đề bất cập như sự nghèo nàn về nội dung lễ hội, chưa thỏa mãn được nhu cầu thẩm mỹ, vệ sinh môi trường, vấn đề lợi dụng lễ hội để kiếm lời bất chính, và các tệ nạn xã hội như cờ bạc, lừa đảo, móc túi, ăn xin...vẫn chưa được quán triệt một cách triệt để. Lễ hội đền Đồng Bằng cũng còn vướng phải một số những hạn chế nhất định trên và cần có những biện pháp để khắc phục.

Xuất phát từ thực tế trên, là một người con của đất Thái Bình, đồng thời là một sinh viên của khoa Quản lý Văn hóa – trường Đại học Văn hóa Hà Nội, tôi nhận thấy vấn đề trên là một vấn đề cần được quan tâm, tìm hiểu, đánh giá đúng thực trạng lễ hội và công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng. Vì vậy tôi đã chọn đề tài : “ Công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng xã An Lễ, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

Lựa chọn đề tài này cũng là một cơ hội tốt cho tôi thể hiện những kiến thức đã được học và năng lực của mình, đồng thời vận dụng các cơ sở pháp lý trong công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động lễ hội để hiểu sâu hơn, nắm rõ các vấn đề trong công tác quản lý lễ hội nói chung và quản lý lễ hội đền Đồng Bằng nói riêng.

2.Mục tiêu nghiên cứu

Khảo sát và đánh giá công tác tổ chức và quản lý lễ hội đền Đồng Bằng hiện nay.

Đồng thời đề xuất những giải pháp nhằm góp phần thực hiện hiệu quả công tác tổ chức và quản lý lễ hội nói chung, công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng nói riêng.

3.Đối tượng và phạm vi chọn đề tài

+ Đối tượng nghiên cứu:

Lễ hội đền Đồng bằng

Công tác tổ chức và quản lý lễ hội đền Đồng Bằng

+ Phạm vi nghiên cứu:

Lễ hội đền Đồng Bằng xã An Lễ, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình.

4. Phương pháp nghiên cứu đề tài

Để thực hiện đề tài này tôi đã sử dụng những phương pháp nghiên cứu sau:

Nghiên cứu tài liệu

Điều tra thực tế

Trao đổi, phỏng vấn

Phân tích, tổng hợp

5. Đóng góp của đề tài

Đóng góp của đề tài được biểu hiện:

Về mặt lý luận: đề tài làm rõ được các khái niệm về lễ hội, vai trò của lễ hội trong đời sống nhân dân, khái niệm về quản lý và quản lý lễ hội; quy chế tổ chức lễ hội của bộ Văn hóa thể thao và du lịch, quy chế tổ chức, quản lý và bảo vệ lễ hội đền Đồng Bằng của Ủy ban nhân dân xã An Lễ...

Về mặt thực tiễn : Đó là những vấn đề được đề cập trong đề tài này sẽ góp phần nhỏ vào việc cung cấp thông tin, thực trạng mới nhất của công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng. Chỉ ra những ưu điểm và hạn chế trong công tác quản lý lễ hội, từ đó đưa ra giải pháp đúng đắn nhằm góp phần quản lý các hoạt động lễ hội một cách hiệu quả hơn, phát huy được giá trị của lễ hội trong đời sống kinh tế - văn hóa - xã hội của địa phương cũng như của quốc gia.

6. Bố cục của đề tài

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục, tài liệu tham khảo thì đề tài nghiên cứu bao gồm 3 phần:

Chương I: Các khái niệm và một số quy định về công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng

Chương II: Công tác quản lý lễ hội đền Đồng Bằng

Chương III: Những giải pháp cho công tác quản lý lễ hội tại đền Đồng Bằng

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bùi Thị Anh (2009), Tục thờ Mẫu và nghi lễ hầu bóng tại đền Đồng Bằng - Khóa luận tốt nghiệp Khoa Văn hóa Du lịch. Đại học Văn hóa Hà Nội.
2. Ban quản lý di tích đền Đồng Bằng (1990), Di tích đền Đồng Bằng - UBND xã An Lễ.
3. Bảo tàng Thái Bình (1089), Hồ sơ di tích đền Đồng Bằng.
4. Dương Quảng Châu (1995), Kể chuyện đền Đồng Bằng - Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
5. Các Mác - Anghen, toàn tập (1993), NXB Chính trị quốc gia Hà Nội-tập 23.
6. Nguyễn Đăng Duy (1992), Giáo trình “ Di tích lịch sử văn hóa Việt Nam” - Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
7. Cao Đức Hải, Nguyễn Khánh Ngọc (2010) Giáo trình, Quản lý lễ hội và sự kiện.
8. Ngô Sỹ Liên (1967), Đại Việt sử ký toàn thư - NXB khảo học xã hội.
9. Bùi Thanh Long (1990), Bước đầu nghiên cứu di tích lịch sử văn hóa đền Đào Động - Luận văn tốt nghiệp khoa Bảo Tàng. Đại học Văn hóa Hà Nội.
10. Nhiều tác giả (1980) Nhà Trần với đất Thái Bình - Ban nghiên cứu lịch sử Đảng Thái Bình.
11. Nhiều tác giả, Ngàn năm đất và người Thái Bình - Sở Văn hóa -Thể thao và Du lịch Thái Bình
12. Pháp lệnh bảo vệ di tích lịch sử văn hóa và danh lam thắng cảnh
13. Hoàng Phê (chủ biên) (2006), Từ điển tiếng Việt, NXB Đà Nẵng - Trung tâm từ điển học.
14. Quốc sử quán triều Nguyễn (1994), Đại Nam Nhất Thống Chí – NXB Thuận Hóa.
15. Quy chế tổ chức lễ hội (2001), Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

16. Quyết định số 55/2001/QĐ - UB về việc ban hành Quy chế về tổ chức, quản lý, và bảo vệ lễ hội đền Đồng Bằng(ban hành kèm theo quyết định số 55/20004/QĐ - UB ngày 18/08/2004 của UBND xã) do Ủy ban nhân dân xã An Lễ ban hành.
17. Nguyễn Thị Lan Thanh, Phan Văn Tú, Nguyễn Thanh Xuân (2009), Giáo trình “ Quản lý Nguồn nhân lực trong các tổ chức văn hóa nghệ thuật”- NXB Đại học quốc gia Hà Nội.
18. Trần Ngọc Thêm, Tìm về bản sắc văn hóa Việt Nam - NXB Thành phố Hồ Chí Minh.
19. Vũ Đức Thơm, Tài liệu hướng dẫn tham quan đền Đồng Bằng - Bảo tàng Thái Bình và văn hóa Quỳnh Phụ
20. Ngô Đức Thịnh -TS. Frank Proschan, đồng chủ biên (2005), Folklore Một số thuật ngữ đương đại - NXB Khoa học xã hội
21. Phạm Văn Thụ, Thái Bình phong vật phú -Thư viện Thái Bình
22. Đinh Đăng Túy (2004), Đền Đồng Bằng, một kiến trúc kỳ vĩ, một truyền thuyết anh hùng - Công ty du lịch tỉnh Thái Bình.
23. Từ điển bách khoa Việt Nam (2005)

Tài liệu qua Internet:

1. <http://www.vanhoahoc.edu.vn/diendan/viewtopic>
2. Google Maps
3. Trang thông tin điện tử, hội di sản văn hóa việt Nam với bài hội thảo công tác quản lý lễ hội dân gian.